

El dopatge es va institucionalitzar i fou l'ànima de la formació dels esportistes de l'Alemanya de l'Est. Avui molts paguen les conseqüències dels seus rècords.

Els esteroides van **matar** Heidi

Andreas Krieger obre una bossa i escampa damunt la taula els vestigis del seu passat: xandalls, mallots, un carnet i uns quants diplomes esportius de l'època de la República Democràtica Alemanya (RDA). Les fotos que apareixen als diplomes ens recorden algú, però la cara d'aquella imatge és més arrodonida, els trets més dolços i els cabells llargs més avall del bescoll. Era Heidi Krieger, campiona d'Europa de llançament de pes el 1986, segurament l'exemple més terrible dels efectes del sistema de dopatge d'estat que hi havia a la RDA.

A Heidi, la presa d'esteroides anabolitzants, en forma de píndoles o d'injeccions, va afavorir-li l'aparició de trets masculins, que augmentaven la confusió respecte d'una identitat sexual que ja era prou fràgil, explica Krieger. Fins al punt que, el 1997, va prendre la decisió de sotmetre's a una operació de canvi de sexe per esdevenir oficialment Andreas. "Els van matar Heidi", ens amolla. Més de catorze anys després de la desfeta del mur, més de tres anys després d'una sèrie de processos que van comportar la condemna dels principals responsables i metges esportius alemanys de l'est, Krieger i altres atletes miren de trobar una solució als problemes jurídics, mèdics i psicològics relacionats amb aquest programa secret de dopatge, que en el passat es va batejar amb l'eufemisme orwelià de "mitjans de suport".

Vora deu mil esportistes alemanys de l'est van prendre part en aquests esforços del poder, que volia fer d'un país de 16 milions d'habitants un gegant de l'esport que poguera rivalitzar, fins i tot,

L'ombra del dopatge sempre ha planat sobre els èxits tan extraordinaris dels atletes de l'Alemanya de l'Est. A la foto, Heike Dreschler, campiona del món de salt de longitud el 1983.

amb la Unió Soviètica i els Estats Units. Estimen que entre 500 i 2.000 antics atletes de l'Alemanya de l'Est patiran problemes greus de salut associats amb els esteroides: tumors de fetge, malalties del cor, càncer de pit o de testicles, problemes ginecològics, esterilitat, depressió o problemes de l'alimentació. "En aquells moments, molts atletes es negaven a admetre-ho, i avui continuen negant-ho", declara Birgit Boese, membre de la direcció de l'associació Doping Victim Aid. "N'hi ha que no van entendre mai, o que acaben d'entendre-ho, que foren víctimes de gent en qui confiaven."

"La gent hauria de saber què va passar i quins són els efectes secundaris de tot plegat", explica Andreas Krieger. Som al seu apartament, en un edifici vestigi del comunisme, a Magdeburg, a noranta

minuts en tren de Berlín. L'esportista va estar afiliada al potent club esportiu de la Dynamo i patrocinada per la Stasi. Als setze anys, Heidi va començar a rebre píndoles blaves i rodones embolicades amb paper d'alumini. Era un esteroide (l'Oral-Turinabol), però els entrenadors sempre els deien que allò eren vitamines. Alhora, els administraven píndoles anticonceptives.

Sis mesos més tard, ja no cabia dins la roba i tenia la impressió de ser "com el ninot de Michelin, o com un ànec farcit," recorda Krieger. Als divuit anys pesava vora cent quilos. La seua massa muscular havia augmentat, tenia una veu grossa, li havien eixit pèls a la cara, i semblava un home. Als carrers de Berlín, recorda que es feia tractar d'efeminat o d'homosexual. Un dia, en un tren dels afores, la van prendre per un transvestit i

Un dia la van prendre per un transvestit i la van insultar davant de sa mare. En arribar a casa es va llevar la falda per sempre

la van insultar davant de sa mare. En tornar a casa, es va llevar la falda i no en va tornar a portar mai més. Malgrat com era de penós, tot plegat, Heidi continuava prenent les píndoles blaves. S'adonava que patia canvis sobtats d'humor, i que passava de la depressió a l'agressivitat, i

de l'agressivitat a l'eufòria. Una vegada va etzibar un cop de puny a un boxejador que s'havia burlat d'ella. Quan va deixar de prendre la píndola anticonceptiva, els pits van començar a fer-li mal. No es trobava bé amb ella mateixa: estava a disgust tant a l'escola esportiva com dins del seu cos. L'únic que li donava satisfaccions era el llançament de pes. Era l'única manera d'afirmar la seua identitat. El 1986 va alçar el títol de campiona d'Europa.

"L'únic que podia fer era esport, ens explica des de l'experiència. Viatjava, era reconeguda. Tenia un sentiment de pertinença. O era això el que jo volia. Al meu parer, m'ho vaig merèixer. Vaig treballar molt dur. Ni se m'hauria passat pel cap preguntar-me si tot allò que em donaven eren hormones."

Malgrat tot, els esteroides tenien un impacte considerable i evident en els resultats que obtenia. Heidi en va prendre

unes dosis molt elevades. Als setze anys ja llançava les peses a quasi 15,18 m. Tres anys més tard, però, travessava la barrera dels 21,6 m. Segons els arxius trobats pel doctor Werner Franke, "Heidi Krieger possiblement va rebre 2.590 mil·ligrams d'Oral-Turinabol el 1986, l'any en què va guanyar el títol europeu. Això fa al voltant d'uns 1.000 mil·ligrams més que Ben Johnson el 1988", subratlla el doctor Franke, fent referència al velocista canadenc que fou desposseït de la medalla d'or als Jocs Olímpics de Seül després de donar positiu d'estanozolol, un esteroide.

La seua musculatura potent i els entrenaments rigorosos van poder amb les articulacions i amb l'estructura òssia de Heidi. Krieger exhibeix un carnet d'entrenament del juny del 1988. Hi podem llegir que Heidi arribava a alçar 100 tones de peses en un període de dues setmanes. Els genolls, els malucs i l'esque-

No siguem hipòcrites

Si tots els esportistes professionals deuen les seues gestes al dopatge, per què hem de continuar fent veure que l'espectacle no està trucat?

Nova York, 2 de desembre del 2005-

Els comissaris de la Lliga de Beisbol (MLB) i de la Lliga de Futbol Americà (NFL), les dues grans seleccions americanes d'esportistes professionals, alcen la veda del nou tipus de política referent al dopatge: "Hormones? Voluntaris!" (que fa al·lusió a la campanya clàssica del "Drogues? No, gràcies!"). D'ara endavant, anuncien que els jugadors no seran objecte de cap control antidopatge, i podran emprar com els sembla totes les substàncies susceptibles d'incrementar els resultats, sense que ningú no els ho retraga.

"Aquest nou enfocament del dopatge, que dóna prioritat a la 'llibertat d'escollir', té com a finalitat satisfer els nostres aficcionats", expliquen en una roda de premsa comuna. "Els nostres aficcionats mereixen el millor espectacle possible, tant als estadis com a la televisió. I si els jugadors han de prendre esteroides o altres substàncies per oferir-los-el, ja ens està bé."

Els adversaris d'aquesta política hi veuen el resultat de l'epidèmia que, el 2004, va fer estralls dins els equips professionals, on tota una sèrie de jugadors foren suspesos per consum de substàncies il·legals. "Incapaç de controlar-ho, van triar l'altre camí, el de cedir al dopatge", afirma un advocat especialista en temes esportius.

Pensar que l'esport professional només esperarà dos anys per autoritzar els seus jugadors a dopar-se per millorar els resultats, encara és ficció. Però, veritat que la idea no és tan estrofolària? Al capdavant, a qui li molestaria? En una cultura que preconitza la Viagra per aconseguir uns millors resultats sexuals, que s'afarta de Prozac per veure la vida en rosa i que administra Ritaline als infants per calmar-los, no ens ha de sorprendre que els atletes es piquen hormones per inflar-se els bíceps.

Potser hem travessat el punt en què el dopatge era considerat una calamitat per a l'esport. Prova d'això és el fet que al-

guns escèptics van preferir deixar anar el riure per sota el nas, quan les exvedets del beisbol, Ken Caminiti i Jose Canesco, van confessar haver consumit substàncies il·lícites, i van fer una estimació segons la qual entre el 20 i el 85% dels millors jugadors professionals devien els resultats al dopatge. No és estrany que Dick Pound, president de l'Agència Mundial Antidopatge, consideri que les pràctiques en vigor entre els jugadors de beisbol són "un insult al públic americà".

Hem entrat de ple en l'era de l'hormona? Amb les hormones de creixement, les substàncies de síntesi i els productes parany, serà cada vegada més difícil descobrir els tramposos. Per què no acabem amb aquesta hipocresia? Admetem que l'esport professional ha perdut la guerra contra la droga. Preneu el que vulgueu, xies. Inlleu els deltoïdes. Mentre els aficcionats continuen comprant entrades, a qui li pot molestar?

Dones a mi, per exemple. Sóc de les que reclame el dret a saber si l'esport profes-

na, finalment, van pagar el preu d'uns esforços físics tan intensos. El 1991 va acabar la seua carrera esportiva. Retirada i sense feina, com que el sistema de seguretat social del seu país fou incapaç d'acollir-la, perquè havia quedat col·lapsat com a conseqüència dels efectes de la reunificació, va començar a sentir cada vegada més el desfasament, la desesperança i l'ambigüitat que li provocava la manca d'identitat sexual definida. Mai no havia tingut relacions amb un home. Sí que havia tingut relacions amb dues dones, però no es considerava lesbiana.

El 1995 va conèixer un transsexual i va començar a reflexionar sobre una eventual operació de canvi de sexe. Dos anys més tard es va sotmetre a una doble mastectomia, després a una histerectomia i a altres intervencions quirúrgiques, i va iniciar el procés que la va convertir en un home anomenat Andreas. Ell fou qui va acabar reconeixent el caràcter fraudulent

de l'explotació esportiva de Heidi. Quan hi pensa, s'entristeix i s'enfurisma alhora. Heidi havia confiat en els entrenadors i en els directius com en uns pares adoptius.

Per una curiosa paradoxa de la història, Andreas se sotmet novament a injeccions d'hormones, cada tres setmanes. És per conservar la masculinitat. Aquestes hormones són la versió més inofensiva dels derivats de la testosterona que els responsables alemanys de l'est li havien administrat mai. Al final de cada cicle hormonal, per tant, se sent especialment deprimat i té por de patir un càncer. Malgrat tot, "és millor del que tenia abans", reconeix.

Ara està casat amb Ute Krause, exnadaadora i mare d'una filla, Katja. Li agrada retrobar el sentiment de pertànyer a una família. Ute sap tot el que ha hagut de passar Andreas. Com a nadadora també va travessar moments difícils, perquè

va guanyar pes amb els esteroides, i després va patir bulímia. Ha estat vint anys lluitant contra la bulímia, i ens assegura que ha intentat suïcidar-se amb somnífers barrejats amb vodka. Ute dirigeix dues residències de tercera edat. Andreas intenta trobar feina com a dissenyador gràfic en una regió fortament assetjada per l'atur.

Ara, quan miren els esports, comparteixen un cert escepticisme pel que fa al dopatge. Quan Andreas veu una dona que llança les peses a més de 21 metres, sap que "només bevent aigua és impossible", i després declara categòricament que els atletes que enxampen en els controls antidopatge haurien de ser tractats com a delinqüents i els haurien de prohibir de participar en l'esport, per sempre.

Jere Longman

© *The New York Times* – **EL TEMPS**

Traducció: Maite Insa

L'escàndol del dopatge també ha esguitat un esport tan emblemàtic als EUA com el beisbol, que mou molts milions de dòlars cada any. A la dreta, en primer terme, Richard Pound, president de l'Agència Mundial Antidopatge (WADA), que intenta posar fre a l'ús fraudulent de substàncies il·legals.

sional està net o infestat per les drogues. Per diverses raons:

Si una gran majoria de jugadors es dopen, mai no podrem distingir el que és veritat del que és fals. El principi de l'esport espectacle és que els enfrontaments no estiguen trucats. Si no, millor que ens dediquem al *catch* professional.

• La calamitat del dopatge professional es propaga en l'àmbit dels amateurs, als instituts i a les universitats. Els entrenadors diuen que el mal ja està fet.

• En barrejar-se amb el món de les drogues, els atletes juguen a la ruleta russa amb la seua salut. Els especialistes, però, miren de posar-los en guàrdia enfront dels riscos de malalties cardíaques i de càncers.

Ho dic i ho repetes: l'epidèmia de dopatge és una qüestió greu. Si el món de l'esport professional no fa un cop de puny a la taula, la crisi podria relegar els millors esportistes al rang de mediocres amateurs de segona categoria. I si es de-

mostra que la collita de rècords acumulats entre 1998 i 2003 només era una immensa mentida inflada amb esteroides, el beisbol podria travessar un escàndol pitjor que el que van desvelar el 1919 les Black Sox, intentant trucar el campionat nacional de beisbol.

Demostreu-me que estic equivocada.

Sandy Grady

© *USA Today* – **EL TEMPS**

Traducció: Maite Insa